

בניימשקים ומתנדבים כאחד, וזה עור לי רבות לחזור ולתפקד כאדם אחרי שיחזורי. אבי שלה בשמי בקשת-הנינה לנשיא המדינה. מנהל בית-הסוהר הפגיש אותי עם חברי-כנסת וקצינים בצה"ל, כדי שישו תדלו עבורי. אך לא קיבלתי תגובה, ורק אחרי שישי-וארבעה חודשי-מאסר נפתחו לפני שער-הכלא והייתי אדם חופשי (זה כלל הפחתת השליש ממאסרי, עקב הת-נהגות טובה).

במיסגרת הפעילות הקבוצתית בכלא הכרתי כמה נכיצה"ל שנפגשו עימנו, וכשהשתחררתי, שמרתי עימם על קשר והיינו ידידים. הביתה הגעתי לבדי, לא רציתי שיחכו לי בשער הכלא, לא ידידי ולא בניימשפחתי. רציתי לחוש לבדי את תחושת-החופש.

לאכול

בסכין ומזלג

רציתי להכיר את החברים בידו הפנייה ללישכת-הגיוס בתל-אביב, לשם עשיית בדיקות לצורך גיוסי צה"ל. דבר זה נתאפשר תודות להתערבותם הפעילה של כמה קצינים בכירים בצה"ל, ששמעו מהאחרים עלי בכלא חוות-ידעת טובות ונרתמו לעזור בעניין.

ביום-השיחורר ובשני הימים שאחריו, נסעתי לבקר את כל מי שרק יכולתי. ושוב הייתי אדם חופשי. נולדתי מחדש בגיל 20 וחצי.

מי שחושב שברגע השיחורר אדם הוא חופשי, הוא טועה טעות מרה. בית-הסוהר, עם כל השלילה שבו, הוא מעין חממה המגינה על האסיר. קיבלתי אוכל, ביגוד, בילוי, וכל מה שצריך אדם כדי להתקיים. אבל בחוץ הייתי צריך כסף, חברה חדשה שתקלוט אותי, מקום עבודה, ועוד מיליון ואחד דברים.

מזלי נתמזל ואחי ואבי עמדו לצדי כל אורך הדרך. היו לי חברים טובים מקרב נכיצה"ל, שהיו באים לפגישות קבוצתיות בכלא, ואלה קיבלו אותי אל חברתם. היתה קצינת-המיבחן, שליוותה אותי דרך ארוכה. בה מצאתי בת-ידידות נאמנה לכל סודותי והיחוררי. קיבלתי ממנה עצות טובות ומעשיות, ואם הייתי זקוק לעזרה או עידוד רוחני, הרי תמיד ידעה לעשות זאת, כשהבינה שאני זקוק לזה.

שלושה ימים הרשיתי לעצמי לנוח ול-השתכר מריח החופש. אדם חדש הייתי, בוגר בנפשי, יודע להעריך כל רגע של חיי-חופש. נסיעה באוטובוס ציבורי היתה, למשל, חוויה גדולה. כל בוקר חדש חיך אלי, והרגשתי שהשמש זורחת כאילו לכי-בדלי.

הרגשה טובה מסוג אחר היתה לעשן סיגריות עם פילטר כל כמה שארצה, לאכול צהריים עם סכין ומזלג (דבר שלא היה קיים בכלא). למרבה הפלא זכרתי עדיין את רוב נימוסי-השלוחה.

תענוג אחר היה לשוחח עם אנשים, לשמוע ולומר את המילים, "תודה", "בבר-קשה", "סליחה", שלא קיימות בסלאנג של הכלא, ועוד אלפי דברים, גדולים וקטנים, המצטרפים למילה אחת ויחידה — חופש.

חופשי אומנם הייתי, אך חלק ממני נשאר בכלא. הרגשה מוזרה זו אשר לא

כלא תל-מונד לעבריינים צעירים: קשה לצאת מן החממה

הייתי הגבר הראשון בחייה, לכן יכולתי לשחק את תפקיד המנוסה, היודע-כל. אחרי פרק-זמן ארוך יותר, כשהייתי בצבא, התחלנו לקיים יחסים מלאים. ואז יום אחד, כשבאתי לחופשה, הודיעה לי שהיא רהה. שאלתי אותה איך היא יודעת, ואז היא אמרה שאין לה מחזור חודשי. הבטחתי לה שאם זה אכן כך נתחתן, אך התברר אחרי שבוע שבסך הכל היה לה איחור במועד המחזור ושנינו, בתמימות, נבהלנו מכך. היא התחילה לל-חוץ עלי חזק בקשר לנישואין, ומכיוון שהייתי חייל לא רציתי. לכן, באחת הפע-מים, רבנו בגלל עניין זה ונפרדנו.

שלושה חודשים לאחר-מכן היא נישאה לבן-דודה, אך לי תמיד נשאר אליה משהו, כי היא הבחורה שגאלה אותי מבתולי.

ילד

נדרס למות

הייתי כבר חייל בצה"ל, שירתתי בחיל-האוויר, את הטירונות עשיתי בבסיס-טירונות שהודמן לי בעבר להכיר את מפקדו, כך שהיה לי למי לפנות בעת הצורך. אותו קצין, בדרגת סגן-אלוף, הכיר אותי עוד מתקופת הגדנ"ע בכלא תל-מונד, ורצה לעזור לי בכל דרך.

אני לא סירבתי לקבל את עזרתו, וביי-קשתו ממנו רק דבר אחד: שדבר עברי לא יתפרסם. הוא הבטיח, ועמד בדברו. יותר מכך לא ביקשתי. הייתי חייל טוב, רגיל, כמו כולם, ביצעתי מה שצריך, ולא ביקשתי יחס מיוחד.

אחרי הטירונות הגעתי לבסיס מיבצעי של חיל-האוויר, ושם עבדתי במיקצועי, כאיש חוליה טכנית. העבודה היתה קשה כי היתה זו התקופה שלאחר מלחמת יום-כיפור, ומטוסים היו מורחבים ונוחתים ביום ובלילה, ואני כאיש-אחזקה עבדתי עם כל חברי, ודאגתי לעשות כל מה שנדרש ממני ויותר.

באתו בסיס הכרתי בחור מפרס-חנה שהוריו קנו לו מכונת, וכשהיינו חופשיים היינו נוסעים לבלות ביחד. הכרנו שתי בחורות מהסמינר למורות וגננות בהולל, ובכל ערב חופשי היוו מבליים איתן.

באחת הפעמים נסעתי עם חברי לתל-אביב, ובדיגוף הכרתי תיירת מאנגליה. חברי היה בחברת חיילת, אך חשק בתיי-רת. לכן התחלפנו. את הלילה בילינו באכסניה וזלה בתל-אביב, ואחר-כך חברי נסע עם התיירת, ובדרכו דרס למוות ילד ופצע את אמו.

כזוה נודע לי נסעתי אליו, וחתמתי עבורו על ערבות במשטרה. לאחר-מכן נסענו לבסיס ואז נודע לי שאני עובר לבסיס אחר, בגלל בעיות רפואיות שהיו לי באוזניים כתוצאה מרעש המטוסים.

שה בת חודש מהצבא, והמנצל אותה כדי להשתכר קצת כסף. חייתי אותה, ואני מאמין שכל אדם שישב בכלא משהו נשאר העובדים, ובין היתר עם הבחורה הזאת. היא עבדה כמרכזנית ופעם, כשהייתי צריך לטלפן, עליתי עם אחי לחדר-המרכזי, ושם הכרנו.

היו עוד כמה פעמים שבהן עליתי אליה עם אחי, ובאחת הפעמים, כשהתחלתי ל-טלפן אמרה לי: "אתה לא צריך לבוא עם אחיך. גם אם תבוא לבד תקבל רשות להשתמש בטלפון." הודיתי לה וסיפרתי לאחי על כך.

ניסיון רב ביחסים שבינו לביןנה לא היה לי, ולמרות שהיא מצאה חן בעיני, לא ידעתי איך לגשת אליה ומה לומר בהתחלה.

את העידוד קיבלתי מאחי, שאמר לי שגראה לו שגם היא, המרכזנית, "שמה עלי עין", ואז, באחת הפעמים, הרהבתי עזו ושאלתי אותה אם אוכל להזמין אותה לסרט, כאות-תודה עבור עזרתה בעניין התיקשורת. היא לא סירבה, וקבענו. הלכנו לסרט, וכשעבר הערב והרגשתי היתה טובה, קבענו גם לפעם אחרת. באור-תה פגישת נסענו אלי הביתה, ושם היא אמרה לי שהיא מעוניינת רק בקשר תכ-ליתי, שסופו גישואין, אחרת אין טעם שנבזבז זמן. אמרתי לה שנושא זה הוא מכריע בחיים, ולמרות שזו גם כוונתי, אין טעם למהר. החלטנו שנמשיך לצאת, והנושא יעלה מעצמו בבוא העת.

הגאולה

מן הבתולין

היא היתה בחורה עדינה ושבריי-רית, ממוצא תימני, וחונכה ברוח המסורת, אך היתה בה פתיחות לחיות חיים יפים, והיא סלדה מאורח-החיים הדתי. הדבר היחיד שעמדה עליו היה עניין יחסיה-מיני, והיא הודיעה לי חגיגת שעל כך אין לי מה לחשוב עד החתונה.

היינו יוצאים עם החברים שהכרתי, ממעון נכיצה"ל, ובילינו יפה. היא גם הכירה את מימשפחתי, ונתחבבה על כולם. גם אני היבבתי אותה מאד, והרגשתי שהיא מתאהבת בי מיום ליום. היתה לי הרגשה טובה באותה תקופה.

אחרי חודש הרגשתי שאני זקוק ליחסי-המין, שעליהם חלמתי כל-כך הרבה זמן. שוחחתי איתה על-כך, וניסיתי לשבור את התנגדותה. הודעתי לה שאם היא מעוניינת להמשיך עמי בקשר, מוטב ש-יחשבה את עקרונותיה, כי אני לא אוכל לצאת איתה, לאהוב אותה ולשכב עם אחרות (אשר ממילא לא היו בנמצא, אך היא לא ידעה על עברי, כך שהאמינה). אחרי אותה שיחה התקדמנו בנושא זה, היינו מקיימים יחסי-מין חלקיים. למזלי

הירפתה ממני זמן ממושך, הטרדה אותי וידעתי שהיא קיימת. חייתי אותה, ואני בו, כמו פצע שלעולם לא יגליד וחמיד יהיה לאות ולזיכרון.

פגישה

עם בחורה

כך כמה שניסיתי להתעלם מזה — לא יכולתי, זוהי חווייה קשה, אשר לא תימחה לעולם. היא משאירה מישקע עמוק בנפש האדם, והקושי הוא בעיקר לספר למישהו אחר את אשר אתה חש. זה גם טבעי — שהרי על היותך בכלא אתה מתבייש ונרתע ממספר.

שלושה ימים אחרי שיחוררי התחלתי לעבוד בעבודת כפיים. חברתי כאיש-אחי זקה במיפעל במשך חודש תמים. בתום החודש נקבע לי תאריך-גיוס. עונתי את העבודה, האחראי אמר לי שאחרי הצבא אני מוזמן להמשיך ולעבוד במיפעל. לראי-שונה בחיי קיבלתי את המשכורת עם ה-תלוש, ובמשך הזמן עד לגיוס, ביליתי עם חברתי כל רגע אפשרי, וביקרתי את כל מי שרק נשאר בקשר אתי.

את חברתי זאת הכרתי במקום עבודתי, במיפעל שבו עבד אחי, אחי הוא שהכניס אותי לעבודה, ובכך מנע את השאלות שעשויות היו לצוץ בנוגע לעברי. אנשי המיפעל ידעו שאני חייל, אשר קיבל חופי-

שמואל קריב בתקופת שירותו הצבאי, באימוני טירונות